



## YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ SENATO ESASLARI

### BİRİNCİ BÖLÜM

#### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

##### Amaç ve Kapsam

**MADDE 1-** (1) Bu Esaslar, Yıldız Teknik Üniversitesi enstitüleri tarafından yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşullara ait uygulama esaslarını düzenler.

##### Dayanak

**MADDE 2-** (1) Bu Senato esasları, Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

##### Tanımlar

**MADDE 3-** (1) Bu esaslarda geçen tanımlar;

- Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO): Başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değeri,
- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): AKTS kredisi, öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yerine getirmesi gereken iş yüklerinin tümünü (teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler, vb.) ifade eden bir birimi,
- Alan içi: Mezun olunan lisans programı veya yüksek lisans anabilim/anasanat dalını,
- Alan dışı: Alan içi tanımı dışında kalan mezun olunan bütün programları,
- Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES): Lisansüstü eğitime başvuracak kişilerin ve akademik personel kadrolarına (araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, okutman, uzman çevirici gibi) atanmak isteyen adayların girmesi gereken sınavı,
- Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren dersi,
- Dönem Projesi: Tezsiz Yüksek Lisans programlarında, kredisiz, bir yarıyıl süreli, yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya raporu verilen dersi,
- Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan ilgili enstitüyü,
- Enstitü Kurulu (EK): Enstitü Müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüdeki anabilim/ anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından 3 (üç) yıl süreyle seçilen 3 (üç) öğretim üyesinden oluşan ilgili kurulu,

- i) Graduate Management Admission Test (GMAT): İşletme dalında Master Programı (MBA) olan 131 okulun oluşturduğu Graduate Management Admission Council (GMAC) tarafından yönlendirilen ve Educational Testing Service (ETS) tarafından gerçekleştirilen ve Türkiye ya da yurt dışında MBA programlarına başvurmak isteyen ya da e-MBA yapmak isteyen adayların girdiği bir sınavı,
- i) Graduate Record Examination (GRE): Educational Testing Service (ETS) tarafından yapılan ve Amerika ve Türkiye'nin de dâhil olduğu birçok ülkenin İngilizce eğitim veren üniversitelerinde yüksek lisans veya doktora yapabilmek için girilmesi gereken bir sınavı,
- j) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- k) Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarını,
- l) Rektör: Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- m) Seminer: Lisansüstü öğrencilerinin ders döneminde hazırladıkları lisansüstü tezine yönelik bir konunun incelenmesine dayanan ve öğrenci tarafından sözlü sunum yapılarak uygulanan bir dersi,
- n) Senato: Yıldız Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- o) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,
- ö) Tez İzleme Komitesini (TİK): Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen en az biri tez danışmanı olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- p) Üniversite: Yıldız Teknik Üniversitesini,
- r) Yönetmelik: Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğini,
- s) Aday Tanıtım Dosyası: Adayın özgeçmiş, yayınlanmış çalışmaları, etkinlikleri gibi adayı tanııcı bilgileri içeren dosyayı ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Lisansüstü Programlar ile İlgili Genel Esaslar

#### Lisansüstü Programların Genel Esasları

**MADDE 4-** (1) Lisansüstü eğitimi; aşağıda tanımlanan yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır.

- a) Yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat ve uygulama etkinliklerini kapsar. Yüksek lisans programları tezli veya tezsiz olabilir. Yüksek lisans programları birinci veya ikinci öğretim şeklinde açılabilir. Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış ve mesai saatleri dışında yapılan ikinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında ödenecek katkı payı ilgili EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.
- b) Doktora programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.
- c) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim,

yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tezi ve tez ile bağlantılı sunum/uygulama performans çalışmalarından oluşur.

- ç) Lisansüstü uzaktan öğretim programı; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programıdır. Lisansüstü uzaktan öğretim programı, 2547 sayılı Kanunu'nun 44'üncü maddesi (e) bendi hükümlerine göre yürütülür. Uzaktan öğretim, birinci öğretim veya ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı biçiminde yürütülür.

### **Öğrenim Süresi**

**MADDE 5-** (1) Tüm lisansüstü programların öğrenim süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın;

- a) Tezli yüksek lisans programları için normal süre 4 (dört) yarıyıl olup, en fazla 6 (altı) yarıyıldır.
  - b) Tezsiz yüksek lisans programları için normal süre en az 2 (iki) yarıyıl olup, en fazla 3 (üç) yarıyıldır.
  - c) Doktora/sanatta yeterlik programına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için normal süre 8 (sekiz) yarıyıl olup, en fazla 12 (on iki) yarıyıldır.
  - ç) Doktora/sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile (bütünleşik) kabul edilenler için normal süre 10 (on) yarıyıl olup, en fazla 14 (on dört) yarıyıldır.
- (2) İzinli sayılan yarıyılların öğrenim sürelerine dâhil edilip edilmeyeceği, ilgili EYK tarafından belirlenir.
- (3) Değişim programları ile uluslararası ortak programlar kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar öğrenim süresine dâhildir.
- (4) Azami süreler içerisinde tez savunmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişiği kesilir.

### **Öğrenci Kontenjanlarının Belirlenmesi**

**MADDE 6-** (1) Alan içi, alan dışı ve yatay geçiş olmak üzere yürütülen lisansüstü programlarında öğrenci kontenjanları anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Lisansüstü programlarına yapılan başvurularda öğrenim gördükleri lisans programını ilk 3 (üç) derece ile tamamlayan Üniversitemiz mezunlarının lisansüstü programlarına kayıtları, kontenjan dışı sınavsız olarak EYK kararıyla yapılabilir. Ayrıca, aşağıda a, b ve c fıkralarında belirtilen hususları sağlayan Üniversitemiz mezunları da aynı hükümden yararlanırlar. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.) (21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

- a) Mezun olunan dönemin akademik yılı tamamlandıysa, aynı akademik yılın bahar dönemini üçüncü dereceyle bitiren mezun ile eşit veya daha yüksek AGNO ile tamamlamış mezunlar, **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- b) Mezun olunan dönemin akademik yılı tamamlanmadıysa, bir önceki bahar döneminde üçüncü dereceyle bitiren mezun ile eşit veya daha yüksek AGNO ile tamamlamış güz dönemi mezunları, **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.) (21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- c) Yüksek onur derecesi ile mezun olanlar, **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)**
- ç) Onur derecesi ile mezun olanların kayıtları ise sadece bütünleşik doktora programlarına kontenjan dışı sınavsız olarak EYK kararıyla yapılabilir. **(21.06.2022/04-21 gün ve**

***sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)***

Yukarıdaki hükümlerde yer alan hususlardan yararlanmak isteyen mezunlarımız, lisans öğrenimlerini en geç sekizinci (4/8) dönemde (Yabancı dil hazırlık öğretimini yarı dönemde tamamlamış öğrencilerin yarıyılları sistemde 4/9 olarak gösterilir ve değerlendirmeye alınırlar) tamamlamış olmaları gerekmektedir. Onur veya yüksek onur ile mezun olanlar için en geç sekizinci (4/8) dönemde mezun olma şartı aranmaz. İlgili lisans mezunlarımızın kontenjan dışı kayıt başvurusu yapılabilmesi için başvuru programda alan içi veya alan dışı kontenjan açılmış olması gerekmektedir. ***(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)***

(3) Doktora programlarına yapılan başvurularda, Tezli yüksek lisans mezunlarımız, mezun olunan dönemi takip eden ilk lisansüstü başvuru takviminde başvurmaları şartı ile doktora programlarına kayıtları kontenjan dışı olarak EYK kararıyla yapılabilir. ***(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)***

(4) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletlerarası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara müracaat edecek adayların kayıtları kontenjan dışı yapılır.

(5) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelerde veya yüksek teknoloji enstitülerinde görev yapan araştırma görevlileri; 2547 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca, üniversitesinin veya yüksek teknoloji enstitüsünün teklifi, Yükseköğretim Kurulunun ve ilgili enstitü Kurulunun kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere ilgili programlara sınavsız olarak kabul edilirler.

(6) Değerlendirme aşamasında alan dışı ve alan içi kontenjanlara yeterli sayıda başvuru olmaması durumunda, alan içi ve alan dışı toplam program kontenjanı aşılmamak kaydıyla, aday değerlendirme jürisinin önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ile fazla olan kontenjandan diğer kontenjana ilgili EYK kararı ile aktarım yapılabilir.

(7) Değerlendirme aşamasında lisansüstü kontenjanlar aday değerlendirme jürisinin önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK kararı ile arttırılabilir.

**Lisansüstü Programlara Başvuru Esasları**

**MADDE 7-** (1) Lisansüstü programa başvuracak adaylar, bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip veya başvuru tarihlerinin bulunduğu dönem sonunda mezun olabilecek durumda olmalıdır.

(2) Aday, başvurduğu puan türünde, 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından ilgili program için belirlenecek ALES puanına sahip olmalı veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmalıdır. Başvuruda istenilen sınav puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

(3) Lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına (bütünleşik) başvuran adayın;

- a) Lisans mezuniyet not ortalaması en az 3.00/4.00 olmalı veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili puana karşılık gösterilen mezuniyet not ortalamasına sahip olmalı,
- b) ALES puanı başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanını veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmalıdır.

(4) Sanat ve Tasarım Fakültesinin, İnteraktif Medya Tasarımı ve Müzecilik programları hariç,

ilgili enstitü anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Bunun yerine adaydan Aday Tanıtım Dosyası istenir. Aday Tanıtım Dosyası'nın içeriği anasanat dalı önerisi, ilgili EYK Kararı ile belirlenerek enstitü tarafından ilan edilir. **(22.08.2023/07-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarına (anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, Enstitü Kurul Kararı ile ALES şartı istenilen programlar hariç) öğrenci kabulünde ALES şartı aranmaz. ALES şartının istenmesi durumunda, adayın başvurduğu puan türünde, ilgili Enstitü Kurul kararı ve Senato tarafından onaylanmış puandan az olmamak üzere belirlenecek olan ALES taban puanına sahip olmalıdır veya ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmalıdır.

(6) Uluslararası adaylardan, eğitim dili Türkçe olan lisansüstü programlara başvuru sırasında Türkçe yeterlik belgesi istenir. Belge, Türkiye'deki devlet üniversitelerinin dil merkezlerinden veya Yunus Emre Enstitüsünden alınmış en az C1 seviyesinde olmalıdır. Türkçe olmayan programa kayıtlı uluslararası öğrencilerin program süresi içerisinde en az B1 seviyesi Türkçe Dil Yeterlik Belgesini almaları zorunludur. Türkiye'deki Üniversitelerin Türkçe eğitim veren lisans/lisansüstü programlarından mezun olan yabancı uyruklu aday öğrencilerden Türkçe Dil Yeterlik Belgesi istenmez.

(7) Lisansüstü programa başvuracak adayların, Madde 9'da belirtilen ilgili yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösteren sınav sonuç belgesine sahip olmaları zorunludur.

(8) Başvurularda kullanılan belgeler için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği geçerlilik süreleri dikkate alınır. Geçerlilik süresinin belirlenmediği belgeler için ilgili yönetim kurulları yetkilidir.

### **Başvuruların Alınması**

**MADDE 8-** (1) Bir aday alan içi veya alan dışı olduğuna bakılmaksızın yüksek lisans için en fazla iki, doktora için ise sadece bir programa başvuru yapabilir.

(2) Adaylar, elektronik ortamda başvurularını gerçekleştirir. Başvurular, akademik takvimde belirtilen tarih aralığında aşağıdaki evraklar ile gerçekleştirir:

- a) Lisans derecesiyle yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına (bütünleşik) başvuru için lisans diploması veya mezuniyet belgesi ve transkript belgesi,
- b) Yüksek lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru için lisans ve tezli yüksek lisans diplomaları veya mezuniyet belgeleri ile lisans ve yüksek lisans transkript belgeleri,
- c) İlgili lisansüstü programları için tanımlanan başvuru esaslarında belirtilmişse ALES veya GRE veya GMAT sonuç belgesi,
- ç) Yabancı dil belgesi istenilen programlar için, Madde 9'da belirtilen yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesi,
- d) Sanat ve Tasarım Fakültesi programları için Aday Tanıtım Dosyası,

(3) Başvuru sırasında beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru çıkmaması durumunda adayın başvurusu iptal edilir.

### **Yabancı Dil Yeterlik**

**MADDE 9-** (1) Türkçe öğrenim yapılan Enstitü tezli yüksek lisans programlarına başvurularda yabancı dil şartı aranmaz. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(2) Türkçe öğrenim yapılan tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda yabancı dil belgesi aranmaz.

(3) Yabancı dilde öğrenim yapılan yüksek lisans programları için, ilgili lisansüstü programın eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınav türlerinden ilgili dil için en az 55 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak veya İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için

onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkede ilgili dilde eğitim yapılan bir eğitim kurumundan lise, lisans veya lisansüstü diplomalarından birisine sahip olmak. (29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)

- (4) Doktora programlarına başvuru için aşağıda belirtilen yabancı dil yeterliği sağlanmalıdır.
- İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerin birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınav türlerinden ilgili dil için en az 55 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak.
  - Yabancı dilde öğrenim yapılan doktora programları için, ilgili lisansüstü programın eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınav türlerinden ilgili dil için en az 60 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak.
- (5) Lisansüstü programlara başvuruda istenilen yabancı dil sınav puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

### **Başvuruların Değerlendirilmesi**

**MADDE 10-** (1) Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi, her akademik yarıyı önceki ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili EYK Kararı ile kurulan aday değerlendirme jürisi tarafından yapılır. Aday değerlendirme jürisi ilgili anabilim/anasanat dalının öğretim üyeleri arasından, yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması durumunda eşdeğer/yakın anabilim/anasanat dallarının öğretim üyeleri arasından da seçilebilir ve her program için en az beş asıl, iki yedek öğretim üyesi ve/veya gerektiğinde doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim elemanından oluşur.

(2) Her aday için, tezli lisansüstü programa giriş sınavı notu yazılı bilim sınavı ve/veya mülakat ile belirlenir. Bilim sınavının yazılı bilim sınavı ve mülakat şeklinde yapılması durumunda yazılı bilim sınavının giriş sınavı notu üzerindeki ağırlığı en az %60 olmak zorundadır. Değerlendirmenin herhangi bir aşamasına katılmayan adayın sınavı başarısız sayılarak sıralamaya alınmaz.

(3) Adayların genel başarı notu aşağıda belirtilen esaslara göre hesaplanır ve adaylar genel başarı notlarına göre liste halinde sıralanır;

- Tezli yüksek lisans programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmediği durumlarda genel değerlendirme sisteminde lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdeler etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun onayı ile Senato tarafından belirlenir.
- Tezsiz yüksek lisans programlarında genel başarı notu, başvuru esaslarında ALES puanı belirtilmişse ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u, ALES puanı istenmeyen programlar için ise lisans AGNO'su dikkate alınarak hesaplanır.
- Doktora/sanatta yeterlik programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunu %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. Doktora/sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmediği durumlarda genel değerlendirme sisteminde lisans

AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdeler etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun onayı ile Senato tarafından belirlenir.

- ç) ALES puanı, giriş sınavı notu ve lisans derecesiyle başvuranlar için lisans AGNO'sunun, yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için ise lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun en az %10'u olmak üzere hangi ağırlıkla genel başarı değerlendirilmesine alınacağı anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- d) Sanat ve Tasarım Fakültesine bağlı programların (tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik) değerlendirilmesinde genel başarı notu Aday Tanıtım Dosya puanının %30'u, yüksek lisans için lisans AGNO'sunun, doktora için yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %60'ı dikkate alınarak hesaplanır.
- (4) Mezuniyet öncesi müracaat eden adayların genel başarı notu hesaplanırken başvuru tarihleri içerisinde alınmış güncel transkript belgesindeki AGNO değeri dikkate alınır. Başvuru sonrası AGNO güncellemesi yapılamaz ve adayın kayıt hakkı kazanması durumunda ibraz edilecek mezuniyet transkript belgesindeki AGNO değeri başvuru esnasında tanımlanan AGNO değerinden daha düşük olamaz.
- (5) Lisansüstü programlara giriş sınavı notu öğrenci otomasyon sistemine giriş yapılarak, ilgili evraklarla birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitü müdürlüğüne iletilir. Lisansüstü programlarına; ilgili programın ilan edilen kontenjan sayısı kadar asıl ve başarılı sayılabilmek için gereken genel başarı notunu elde etmiş diğer adaylar yedek olarak ilan edilir.
- (6) Alan dışı kontenjandan kazanan adaylar için adaya özel bilimsel hazırlık programı uygulanır ya da aday, değerlendirme jürisinin önerisi üzerine EYK kararı ile muaf tutulabilir. **(22.08.2023/07-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- (7) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans/doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olunan lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, Senato tarafından 55'ten düşük 75'ten yüksek olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Ayrıca bu durumdaki adaylar ilgili yarıyıl için ilan edilen ALES koşulunu sağlayacak şekilde bir ALES belgesine sahip ise bu belgeyle de başvuru yapabilirler.

### **Özel Öğrenci Kabulü**

**MADDE 11-** (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak başvuru yapabilirler. Başvuru yapan öğrenciler anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK Kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Yabancı dilde verilen derslere kayıt yaptırmak isteyen öğrenci, lisansüstü program için istenen yabancı dil yeterliğini gösterir belgelerden birine sahip olmalıdır.

(3) Özel öğrenci tez çalışması yapamaz ve sadece tezli lisansüstü programlardan ders alabilir.

(4) Özel öğrenci olarak alınacak dersler ücretli olup, ödenecek ücret her yıl Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(5) Özel öğrenci olmak, Üniversite'nin herhangi bir lisansüstü programına kayıt hakkı vermez.

Özel öğrenci, öğrencilik haklarından yararlanamaz, ancak akademik imkânlardan yararlanabilir.

(6) Özel öğrenciler bir yarıyıldaki kredili en fazla 3(üç) ders alabilir.

(7) Özel öğrenci, Üniversitenin Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine ve Senato Esaslarına tabidir. Bu öğrenciye dönem sonunda başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

#### **Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü**

**MADDE 12-** (1) Yükseköğretim kurumlarının tezli yüksek lisans ve doktora programlarına kayıtlı olan öğrenciler, yüksek lisans için en geç ikinci yarıyılın sonunda ve doktora için tüm dönemlerin sonunda ilgili enstitünün lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.) (21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)*

(2) Yatay geçiş yapılabilecek tezli lisansüstü programları ve kontenjanları, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)*

(3) Yatay geçiş başvuruları, akademik takvimde ilan edilen tarihlerde ilgili enstitülere yapılır.

(4) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinde sayılan fiiller nedeniyle disiplin cezası alanlar veya başarısızlık nedeniyle ilişkisi kesilenler yatay geçiş için başvuramazlar.

(5) Tezli lisansüstü programlarına yatay geçiş yapacak öğrencilerin;

a) İlgili lisansüstü programın yatay geçiş başvuru dönemi için belirlenen asgari başvuru koşullarını sağlamaları,

b) Kayıtlı olunan programdaki AGNO'sunun en az 3.00/4.00 olması, *(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)*

c) Diğer yükseköğretim kurumlarından yatay geçişle kabul edilen yüksek lisans öğrencileri için en fazla 3 (üç) ders intibak ettirilebilir. YTU lisansüstü programları arasında yatay geçişle program değiştiren öğrencilerin Madde 17'ye uygun tüm dersleri intibak ettirilebilir. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.) (21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)*

d) Doktora/ Sanatta Yeterlik öğrencileri ilgili anabilim dalı ders intibak komisyonu önerisi ve EYK kararıyla derslerini, doktora yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez izleme raporlarını intibak ettirebilir. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

e) Yatay geçiş yapan lisansüstü öğrencilerinin öğrenim süresi, okuduğu üniversitede geçirilen süreler dahil edilerek hesaplanır. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

(6) Başvurular Madde 10'da belirtilen esaslara göre değerlendirilir. *(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)*

#### **Tezsiz Yüksek Lisans Programlarından Tezli Yüksek Lisans veya Bütünleşik Doktora Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 13-** (1) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, aynı adlı programın mevcut olması durumunda, başvurulacak dönemin tezli yüksek lisans veya bütünleşik doktora programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, ilgili programa geçiş talebinde bulunabilirler. İlgili programlara yapılacak geçişler, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile belirlenen kontenjan sayısı ile sınırlıdır. Başvurular anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye iletilir ve ilgili EYK tarafından karar verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans veya bütünleşik doktora programlarına geçiş başvuruları, ilan edilmiş olan lisansüstü başvuru takvimine uygun olarak yapılır.

(3) Başvuruların değerlendirilmesinde, başarı sıralaması ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u dikkate alınarak belirlenir.



(4) Geçişi kabul edilen öğrenci en geç iki dönem içerisinde anabilim/anasanat dalı başkanlığına başvurarak, tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerini saydırma talebinde bulunabilir. Ders saydırma işlemi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili EYK kararı ile gerçekleşir. Öğrenci, geçiş yapılan programın Madde 17' de yer alan ders yükü tamamlama kurallarını sağlamak zorundadır. **(15.12.2022/10-02 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(5) Tezsiz yüksek lisans programında geçirilen süreler, tezli yüksek lisans veya bütünleşik doktora programındaki süreler dâhil edilir.

### **Lisans Derecesi ile Doktora Programlarından (Bütünleşik) Tezli Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 14-** (1) Lisans derecesi ile doktora programına (bütünleşik) kabul edilmiş öğrenci aynı isimli tezli yüksek lisans programına en erken birinci ve en geç dördüncü dönemin sonunda geçebilir. Öğrenci dördüncü dönemin sonunda geçiş talebinde bulunması durumunda tezli yüksek lisans için gereken kredili/kredisiz ve seminer derslerini dördüncü yarıyıl sonu itibari ile tamamlamış olma (madde 17) şartı aranır. **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(2) Öğrencinin aldığı ve madde 17'ye uygun tüm dersleri saydırılır. **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(3) Bütünleşik doktora programında geçirilen süreler, tezli yüksek lisans programındaki süreler dahil edilir. Öğrenci yüksek lisans programı ders dönemi için belirlenen azami süre sonunda madde 17'ye uygun ders yükünü ve yüksek lisans için belirlenen toplam azami süre içerisinde tez çalışmasını tamamlamalıdır. **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile ekleme yapılmıştır.)**

(4) Bütünleşik doktora programından tezli yüksek lisans programına geçiş başvuruları, ilan edilmiş olan lisansüstü başvuru takvimine uygun olarak yapılır. **(21.06.2022/04-21 gün ve sayılı Senato kararı ile ekleme yapılmıştır.)**

### **İlk Kayıt İşlemleri**

**MADDE 15-** (1) Öğrenciler akademik takvimde belirlenen süreler içinde hak kazandıkları programa kayıtlarını yaptırırlar.

(2) Asıl ve yedek listelerden kayıt yaptıran öğrencilerin sayısı, kayıt süresi bitiminde program kontenjanının altında kalsa dahi ek kayıt yapılamaz. Enstitü Yönetim Kurulu ile ek yerleştirme yapılabilir.

(3) Enstitüye kesin kayıt tarihlerinde, tüm adayların istenilen diploma veya mezuniyet belgelerine sahip olmaları zorunludur.

### **Kayıt Yenileme ve Ders Seçimi**

**MADDE 16-** (1) Öğrenciler her yarıyıl başında; ders alma aşamasında ders(ler)e, yeterlik aşamasında yeterliğe, tez aşamasında ise teze ve uzmanlık alan dersine akademik takvimde belirlenen süreler içinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Öğrenimini normal süresi içinde tamamlayamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanunun 46. maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek ve varsa geçmiş yarıyıllara ait diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. Akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(3) Kayıt yaptırılmayan dönemler öğrencilik süresinden sayılır. Kayıt yaptırılmayan dönem içerisinde öğrenci mezuniyet başvurusunda bulunamaz, tez izleme ara raporu veremez ve başarısız sayılır.

(4) Ders kayıtları yarıyılın ikinci haftasının sonuna kadar tamamlanır.

(5) Tez danışmanı atanan ve derslerini tamamlayan tüm tezli yüksek lisans öğrencileri, danışmanı tarafından açılan tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt

yaptırmak zorundadır.

(6) Tez danışmanı atanan doktora öğrencileri tez öneri aşamasından sonra danışmanı tarafından açılan tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt yaptırmak zorundadır.

(7) Yüksek lisans öğrencilerinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak kaydıyla, lisans düzeyindeki 3XXX, 4XXX kodlu derslerden seçebilir. **(15.12.2022/10-02 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(8) Aşağıdaki kuralları sağlamak koşuluyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerinden, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ders alınabilir ve bu dersler ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ders yüküne sayılır.

- a) Tezli yüksek lisans programına kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) ders, yüksek lisans/lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olması kaydıyla, **(30.07.2021/06-05 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- b) Doktora/sanatta yeterlik programlarına, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) ders, yüksek lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olması kaydıyla, **(30.07.2021/06-05 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- c) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 4 (dört) ders, yüksek lisans/lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olması kaydıyla,
- ç) Diğer yükseköğretim kurumlarından ders almak isteyen lisansüstü öğrenciler, en geç yürürlükteki akademik takvimde belirtilen ders kayıt döneminde ilgili süreci başlatır.

### **Ders Yüğü**

**MADDE 17-** (1) Tezli yüksek lisans programı;

- a) Program, toplam 21 (yirmi bir) krediden az olmamak koşuluyla, en az 7 (yedi) ders, Seminer dersi, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi ve tez çalışmasından oluşur. **(19.12.2023/12-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**
- b) Program bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı için;

Program toplam 30 (otuz) krediden ve 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, en az 10 (on) ders, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi ve dönem projesi dersinden oluşur.

- a) Öğrenci, dönem projesi dersine en erken ikinci yarıyılıda kayıt yaptırmak ve o yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır.
- b) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanmaz.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programlarına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, toplam 21 (yirmi bir) krediden az olmamak koşuluyla, en az 7 (yedi) ders, Seminer dersi, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program, bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 240 AKTS kredisinden oluşur.
- c) Kredili olan Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersini lisansüstü programlardan daha önce almış olan öğrencilerin bu dersi intibak ettirilebilir.

(4) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, toplam 42 (kırk iki) krediden az olmamak koşuluyla, en az 14 (on dört) ders,

Seminer dersi, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.

b) Program, bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(5) Lisansüstü eğitimin ilk 4 dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 7 (yedi) dersin en az 4 (dört)'ü, öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalı müfredatında bulunan derslerden oluşur. Lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için ise Lisansüstü eğitimin ilk 6 dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 14 (on dört) dersin en az 8 (sekiz)'i öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalı müfredatında bulunan derslerden oluşur. **(19.12.2023/12-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(6) Diğer anabilim/anasanat dalında veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerden en fazla 3 (üç), lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için en fazla 6 (altı) ders, öğrencinin lisansüstü öğrenimi süresince almak zorunda olduğu toplam ders yüküne sayılabilir. **(30.07.2021/06-05 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(7) Öğrenci, ilk defa kaydolduğu dersler ile devamsızlığı veya başarısızlığı nedeniyle tekrarlayacağı teorik ve uygulamalı derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır.

(8) Seminer dersi ile dönem projesi ve tez çalışması kredisiz olup ilgili programdan alınmak zorundadır.

(9) Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(10) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almalıdır.

### **Bilimsel Hazırlık Programı**

**MADDE 18-(1)** Alan dışı olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi tarafından belirlenen bilimsel hazırlık programı uygulanır. Alan içi ve alan dışı tanımları, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili programlar için yeniden belirlenebilir.

(2) Alan içi olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan diğer yükseköğretim kurumlarından mezun adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi önerisi, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili EYK kararı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(3) Her bir adaya özel, yüksek lisans öğrencileri için lisans; doktora öğrencileri için ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden oluşan bilimsel hazırlık programı belirlenir. Adaya özel olarak belirlenen daha önceden aldığı ve başarılı olduğu derslerin dışındaki dersleri içeren bilimsel hazırlık programı tanımlanarak ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca belirlenen takvim içerisinde öğrenci otomasyon sistemine girilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok 2 (iki) yarıyıl olup, ilgili süre öğrencinin programa kayıt yaptırdığı dönem başlar ve bu esaslarda belirtilen lisansüstü programı sürelerine dâhil edilemez. Bu süre, dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencilerin ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı en fazla 5 (beş) dersten oluşur. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz. Bu derslerden alınan notlar lisansüstü AGNO hesabına dâhil edilmez. **(22.08.2023/07-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(6) Bilimsel hazırlık programındaki lisansüstü öğrenciler, bilimsel hazırlık derslerinin yanı

sıra lisansüstü derslerden her dönem için en fazla 2(iki ders alabilirler. **(15.12.2022/10-02 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(7) Lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için dersin başarı notu en az CC (2.00/4.00) ve yüksek lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için başarı notu ise en az CB (2.50/4.00) olmak kaydıyla başarı notları AGNO'ya dahil edilmez.

### **Ders Saydırma**

**MADDE 19-** (1) Yatay geçişle veya yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından ilişik kesilme sebebiyle ayrılmış ve lisansüstü programlarımıza kaydolan öğrencilerin, daha önce lisansüstü seviyesinde almış olduğu dersin başarı notunun başvurduğu program düzeyi için geçerli olan minimum başarı notunu sağlaması durumunda en fazla 3 (üç) ders ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ve/veya zorunlu ders yüküne sayılabilir. Yatay geçişle kabul edilen doktora öğrencilerinin ders saydırma işlemleri Madde 12'ye göre düzenlenir. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(2) Enstitü programlarından herhangi bir nedenle ilişkisi kesilen öğrencilerin aynı programa veya aynı isimli bütünlük doktora programına kayıt hakkı kazanmaları durumunda, Madde 17'de yer alan ders yükü tamamlama kurallarına uygun olacak şekilde aldığı dersler öğrencinin ders yüküne sayılabilir. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(3) Üniversitemiz tezsiz yüksek lisans programlarından mezun olarak aynı isimli tezli yüksek lisans veya bütünlük doktora programına kayıt olan öğrenciler, Madde 17' de yer alan ders yükü tamamlama kurallarına uygun olacak şekilde tezsiz yüksek lisans eğitim sırasında almış olduğu dersler öğrencinin ders yüküne sayılabilir.

(4) Üniversite'de öğrencinin özel öğrenci statüsünde önceden almış ve başarmış olduğu derslerden en fazla 3 (üç) ders, öğrencinin ders yüküne saydırılabilir. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(5) Öğrencinin lisansüstü seviyede almış ve başarmış olduğu Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yukarıda belirtilen ders saydırma işlemlerine ek olarak yapılır.

(6) Ders saydırma işlemi yaptırmak isteyen tezli yüksek lisans veya doktora öğrencisi, Üniversite'de bir programa kayıt yaptırdığı tarihten itibaren 4 (dört) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), bütünlük doktora programı öğrencisi 6 (altı) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), tezsiz yüksek lisans öğrencisi 2(iki) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç) saydırmak istediği ders/derslerin ders müfredatı ile anabilim/anasanat dalı başkanlığına bir dilekçe ile başvurur. Ders saydırma işlemi anabilim/anasanat dalı başkanlığı önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır. **(15.12.2022/10-02 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(7) Not dönüşüm işlemlerinde Senato tarafından belirlenen not dönüşüm tablosu kullanılır.

### **Mezuniyet Koşulları ve Tarihi**

**MADDE 20-**(1) Lisansüstü programlardan mezun olunabilmesi için;

- Tezli yüksek lisans programı için tanımlı olan azami süre içinde, ders/kredi koşullarını sağlamış, AGNO'nun en az 2.50/4.00 ve tez sınavından başarılı olması,
  - Tezsiz yüksek lisans programları için tanımlı olan azami süre içinde, ders/kredi koşullarını sağlamış, AGNO'nun en az 2.50/4.00 ve dönem projesinden başarılı olması,
  - Doktora/sanatta yeterlik programları için tanımlı olan azami süre içinde, ders/kredi koşullarını sağlamış, AGNO'nun en az 3.00/4.00 ve tez sınavından başarılı olması,
  - Mezun olunmak istenilen yarıyıldan uzmanlık alan ve tez dersi kaydının yapılmış olması.
- (2) İlgili lisansüstü program için tanımlanan yayın şartının sağlanmış olması gerekir.
- (3) Tezin ciltlenmiş en az 3 (üç) kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde ilgili enstitüye teslim etmesi ve tezin şekil yönünden uygun olması gerekir.

(4) Öğrencinin dilekçe ile başvurması ve danışmanın onayı halinde, tez teslim süresi EYK kararı ile en fazla 1 (bir) ay daha uzatılabilir.

(5) Lisansüstü programlarda mezuniyet tarihi;

- Tezli lisansüstü programlarında, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nihai nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.
- Tezsiz yüksek lisans programlarında mezuniyet şartlarını yerine getirdiği tarihi takip eden ilk EYK toplantı tarihidir.

### Yayın Şartı

**MADDE 21-** (1) Yüksek lisans mezuniyetinin gerçekleşmesi için öğrencinin tez danışmanı ile tezden üretilmiş bilimsel çalışmasının aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gereklidir.

“c” bendinde yer alan “Kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarım belgesi” koşul için danışman hariç yapılan çalışmalar da kabul edilir:

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) YTÜ dergilerinde yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir makale,
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	b) Ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir makale,
<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	c) Kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarım belgesi. d) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü/poster olarak sunulmuş bildiri,

(21.06.2022/04-21 günlü, sayılı ve 15.12.2022/10-02 günlü, sayılı Senato kararlarında düzenleme yapılmıştır.)

(2) Doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin mezun olması için tezden üretilmiş ve danışmanı ile birlikte yapılmış çalışmalarıyla aşağıdaki koşulların hepsini sağlaması gerekmektedir. a) bendinde yer alan “kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgelemiş olmak ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nde (TGB) şirket kurmuş olmak” koşulları ve c) bendinde belirtilen proje ile ilgili koşul için danışman hariç yapılan çalışmalar da kabul edilir:

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nde (TGB) kurulmuş şirket sahibi olmak. b) SCI, SCI-E, SSCI veya AHCI kapsamındaki dergilerde makale yayımlanmış olmak (SCOPUS’ta Q1, Q2, Q3 veya Q4 olarak taranan). c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/ yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (BAP hariç).
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nde (TGB) kurulmuş şirket sahibi olmak. b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlanmış olmak. (19.12.2023/12-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.) c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/ yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (BAP hariç).

<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde (TGB) kurulmuş şirket sahibi olmak. b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlamış olmak. (19.12.2023/12-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)
--	---

(21.06.2022/04-21 günlü, sayılı ve 15.12.2022/10-02 günlü, sayılı Senato kararlarında düzenleme yapılmıştır.)

### Tez Yazımı

**MADDE 22-** (1) Tezler ilgili EYK'nin belirlediği yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır.

(2) Yabancı dilde öğrenim yapılmayan programlarda tezler, öğrencinin, danışmanın ve TİK üyelerinin ilgili dil yeterliği olmak koşulu ile anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve EYK kararıyla ilgili yabancı dilde yazılabilir.

(3) Yabancı dilde hazırlanacak olan tezin, jüri üyelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan ve yürürlükte olan yükseköğretim kurumlarında yabancı dille eğitim-öğretim yapılmasında uyulacak esasların belirtildiği yönetmelik uyarınca yabancı dilde ders verebiliyor olma şartını sağlamaları gerekir.

(4) Yabancı dilde hazırlanacak çalışmalarda, tez öneri sınavının, tez izleme raporlarının, tez savunma sınav sunumunun ve tezin de ilgili dilde hazırlanması ve yapılması zorunludur.

(5) Türkçe öğrenim yapılan lisansüstü programlarda yabancı dilde tez hazırlamak isteyen öğrencilerin Madde 9 kapsamında EYK tarafından belirlenen en az yabancı dil sınav puanını almış olmaları gerekmektedir.

### Tezin Son Teslimi

**MADDE 23-**(1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin yazım kurallarına uygun olup olmadığını ilgili enstitüye kontrol ettirir.

(2) Tezi yazım kuralları kontrolünden geçen öğrenci, tezin istenilen sayıda nüshasını danışmanına ve jüri üyelerine imzalatır ve mezuniyet işlemlerinin yapılabilmesi için ilgili enstitüye teslim eder.

### İlişik Kesme (Başarısız Olma)

**MADDE 24-**(1) Program için tanımlanan azami süreler sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans programlarında;

a) Lisansüstü öğrenimi süresince almak zorunda olduğu Madde 17'de belirtilen kredili/kredisiz ders yükünü dört yarıyıl sonunda en az 2.50/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

b) Azami süreler içerisinde tez çalışmasından başarısız olan,

c) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,

ç) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programlarında 3 (üç) yarıyıl sonunda başarısız olan veya programı tamamlamak için gerekli koşulları sağlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(5) Doktora/sanatta yeterlik programlarında;

a) Öğrenimi süresince almak zorunda olduğu Madde 17'de belirtilen kredili/kredisiz ders yükünü yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için 4 (dört) yarıyıl, lisans derecesiyle kabul edilenler için 6 (altı) yarıyıl sonunda en az 3.00/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

- b) Azami süreler içerisinde tez çalışmasından başarısız olan,
- c) Yeterlik aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,
- ç) Tez öneri aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,
- d) Tez izleme komitesi tarafından üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan,
- e) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,
- f) Tezi başarısız bulunarak reddedilen,

öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

### **Tezli Lisansüstü Programlarda Tez Çalışmasından Başarısız Olan Öğrencilere Tezsiz Yüksek Lisans Diploması Verilmesi**

**MADDE 25-** (1) Tezli ve tezsiz olarak eğitim verilen programlarda, tez çalışması reddedilen tezli yüksek lisans öğrencilerine veya tez çalışmasında başarılı olamayan, lisans derecesi ile (bütünleşik) doktora programına kabul edilmiş öğrencilere, öğrencinin talep etmesi durumunda, ilgili tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öğrenim ücreti ve diğer gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla ilgili programın tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirebilmesi için öğrenciye Senato Esaslarının “Tezsiz Yüksek Lisans Programı” ile ilgili maddeleri uygulanır.

(3) Bu durumda yapılan başvurular anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

### **Burslu Uluslararası Adayların Kabulü ve Yükseköğretim Kurumları ile Öğrenci Değişimi**

**MADDE 26-** (1) Burslu uluslararası aday öğrencilerin lisansüstü programlara başvuruları elektronik ortamda alınabilir. Başvuru şartları ve süreç ilgili EYK kararıyla belirlenir.

(2) Öğrencilerin lisansüstü programlara başvuruları, ilgili aday değerlendirme jürisi tarafından değerlendirilir. Öğrenciler için giriş sınavı gerekmemekle birlikte, jüri isterse, aday ile karşılıklı görüşme talep edebilir. Kazanan adaylar, ilgili enstitünün internet sayfasından duyurulur.

(3) Uluslararası öğrenci statüsündeki öğrencilerin katkı payları, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(4) Ulusal (Farabi) ve Uluslararası (Uluslararası İkili Anlaşmalar Yoluyla, Freemover, Erasmus+ ve Mevlâna) Değişim Programları çerçevesinde ilgili değişim programları komisyonlarının önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla yurtiçindeki veya yurtdışındaki üniversitelere öğrenci gönderilebilir, yurtiçindeki veya yurtdışındaki üniversitelerden öğrenci kabul edilebilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Lisansüstü Eğitim Süreçleri**

#### **Danışman Ataması**

**MADDE 27-**(1) Kaydolan her öğrenci için Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı önerisi ve EYK onayıyla bir tez danışmanı atanır. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya lisansüstü program yürütücüsü tarafından yapılır.

(2) Öğrenci ve ilgili öğretim üyesinin talebi, anabilim/anasanat dalı görüşü ve ilgili EYK kararı ile tezli yüksek lisans programlarında, en geç birinci, doktora programlarında ise en geç

ikinci yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır. Aksi halde enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından her öğrenci için belirlenen süreler sonunda tez danışmanı atama önerisi ilgili enstitüye yapılır ve ilgili EYK kararı ile danışman atanır.

(3) Tez danışmanı, tezli yüksek lisans programlarında ilgili anabilim/anasanat dalı öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları arasından, doktora programlarında ise, başarı ile tamamlanmış en az bir yüksek lisans çalışmasını ilk danışman olarak yöneten ilgili anabilim/anasanat dalı öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları arasından seçilir. Tez danışmanı, anabilim/anasanat dalının gerekçeli görüşü ve EYK Kararı ile ilgili enstitünün farklı anabilim/anasanat dallarından da atanabilir. **(04.07.2023/06-05 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci (eş) tez danışmanı, danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve EYK Kararı ile doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim elemanları, Üniversitemizden emekli öğretim elemanları veya kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip kişiler arasından atanabilir. **(19.12.2023/12-21 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(5) Danışman değişikliği, öğrencinin ve danışmanın talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK kararı ile gerçekleşir.

(6) Danışman veya öğrenciden herhangi birinin değişiklik talebi durumunda anabilim/anasanat dalı kuruluna yazılı başvuru, anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK kararı ile danışman değişikliği gerçekleşir.

(7) İkinci (eş) danışmanın değişikliği/iptali danışmanın talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK kararı ile gerçekleşir. Tez savunma sınavının yapılacağı dönemde ikinci (eş) danışman değişikliği/iptali yapılamaz.

(8) Danışman/ikinci (eş) danışman ve jüri üyeleri, öğrencinin birinci dereceden yakınlarından atanamazlar.

### **Sınav Sonuçlarına İtiraz**

**MADDE 28-(1)** Öğrenci, aldığı herhangi bir derse ait yarıyıl içi değerlendirme, yarıyıl sonu ve doktora yeterlik sınav sonucunun ilan tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına bir dilekçeyle başvurarak değerlendirmenin yeniden yapılmasını isteyebilir.

(2) Yarıyıl içi değerlendirme ve yarıyıl sonu sınavlarına yapılan itirazlar ilgili anabilim/anasanat dalı başkanı, maddi bir hata yapıp yapılmadığının saptanması için yarıyıl içi ve yarıyıl sonu değerlendirme dökümanlarını, 7 (yedi) gün içerisinde tamamlanmak üzere ilgili öğretim üyesinin de aralarında bulunduğu 3 (üç) kişilik bir komisyona inceletir.

(3) Doktora yeterlik sınavlarına yapılan itirazlar ise doktora yeterlik komitesi (gerektiğinde EYK) tarafından oluşturulacak 3 (üç) kişilik inceleme komisyonu tarafından incelenir. İnceleme sonucu, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından 3 (üç) gün içinde öğrenciye bildirilir ve inceleme evrakları enstitüye iletilir.

(4) İtirazlarla ilgili süreçler ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen usullere uygun olarak yürütülür. İnceleme sonucu, notun düzeltilmesinin gerektiği durumlarda düzeltme işlemi ilgili EYK kararıyla yapılır.

(5) Öğrenci, yapılan ilk inceleme sonucunun kendisine bildirilmesinden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde ilgili enstitüye dilekçeyle başvurarak inceleme sonucuna itiraz edebilir. İlgili enstitü tarafından gerekli görülmesi durumunda yeniden inceleme yaptırılabilir.

### **Yüksek Lisans Tez Süreçleri**



## **Tez Çalışmasının Teslimi ve Sonuçlanması**

**MADDE 29-** (1) Tezini tamamlayan öğrenci, mezuniyet takviminde belirlenen süreler içerisinde, tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini, tezden üretilmiş yayınlarını ve danışmanı tarafından tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte enstitüye iletilmek üzere ilgili anabilim/anasanat dalına teslim eder.

(2) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez ilgili EYK'ye gönderilir.

(3) Tez jüri üyelerinin ilgili EYK tarafından belirlendiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içerisinde, öğrenci hazırlamış olduğu tezinin bir kopyasını jüri üyelerine bir tutanakla teslim eder. Tez savunma sınavı, tezin jüri üyelerine tesliminden itibaren en geç 1 (bir) ay içerisinde yapılmalıdır. Sınav tarih ve yer bilgisi danışman tarafından enstitüye iletilir. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değişiklik yapılmıştır.)**

(4) Tez savunma sınavının ne zaman yapılacağı danışmanın önerisi gözetilerek ilgili enstitü müdürlüğünce belirlenir ve jüri üyelerine bildirilir. Tez savunma sınav tarihi ve zamanı ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilerine ve alanın uzmanlarına dinleyici olarak katılabilmeleri için duyurulur. En geç 1 (bir) ay içerisinde tez savunma sınavının yapılamaması halinde yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanarak ve ilk 1 (bir) ayı takip eden 2 (iki) hafta içinde tez savunma sınavı yapılır. Sınav tarihinde yapılan bu değişikliğin gerekçesi ve yeni sınav tarihi danışman öğretim üyesi tarafından enstitüye bildirilir.

(5) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içinde yazılı olarak ilgili enstitü müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun bir yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(6) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden, tez ile birlikte sunulan yayınları ise tez çalışmasından üretilip üretilmediği açısından inceleyerek kişisel raporları hazırlar.

(7) Tez sınavı en az 60 dakika olup, sınav tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Tez sınavı, dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Karar aşamasında öğrencinin ve dinleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir.

(8) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen 3 (üç) iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(9) Tez hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye en fazla 3 (üç) ay süre verilir. Öğrenci bu süre içinde tezi, savunulabilir olduğuna ilişkin danışman görüşü ile birlikte enstitüye iletilmek üzere ilgili anabilim/anasanat dalına teslim eder. Sınav tarih ve yer bilgisi danışman tarafından enstitüye iletilir. Tez, önerilen sınav tarihinde ve sınav yerinde aynı jüri önünde yeniden savunulur. Tezin ikinci kez teslimi sonrasındaki süreler için üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

(10) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili programdan ilişkisi kesilir.

(11) Tezli ve tezsiz olarak eğitim verilen programlarda tezi reddedilen öğrencinin, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla anabilim/anasanat dalı kuruluna bir dilekçe ile talepte bulunması halinde kendisine ilgili EYK tarafından uygun görülmesi durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

## **Doktora / Sanatta Yeterlik Süreçleri**

### **Yeterlik Sınavı**

**MADDE 30-** (1) Yeterlik sınavı, kredili/kredisiz derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yeterlik sınavları ilgili EYK kararı ile belirlenen takvime göre güz ve bahar yarıyıllarında olmak üzere yılda iki defa yapılır.

- (3) Yeterlik sınavları, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.
- (4) Programın öngördüğü ders/kredi koşullarını sağlayan;
  - a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç beşinci yarıyıl sonuna kadar,
  - b) Lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.
- (5) Yeterlik sınavı başarılı/başarısız olarak değerlendirilir. Sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.
- (6) Yeterlik sınavına girmeyen veya başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıl da tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında ikinci kez başarısız olan öğrencinin ilişkisi kesilir.
- (7) Öğrenci yeterlik sınavı için başvurusunu otomasyon sistemi üzerinden yapar. Sınava gireceklerin listesini ilgili Enstitü, anabilim/anasanat dalı başkanlığına bildirir.
- (8) Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrencilerin ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.
- (9) Yeterlik sınavı, yazılı sınav ve sözlü sınav olmak üzere iki bölümden oluşur.
- (10) Yazılı sınav, yeterlik sınav jürisi tarafından yapılır.
  - a) Yeterlik yazılı sınavı, anabilim/anasanat dalı bünyesinde oluşturulan program için tanımlanan lisansüstü düzeyindeki dersleri kapsar.
  - b) Yazılı sınav en fazla 120 dakikadır.
- (11) Öğrenci yeterlik yazılı sınavından en az 70/100 puan almalıdır. Yeterlik yazılı sınavdan başarılı olamayan öğrenci sözlü sınava giremez.
- (12) Yeterlik sözlü sınavından en az 50/100 puan alınmalıdır.
- (13) Yeterlik yazılı ve sözlü sınav aritmetik ortalaması en az 70/100 puan olmalıdır.
- (14) Yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarının her birinden en az gerekli puan koşulunu sağlayamayan öğrenci başarısız sayılır.
- (15) Başarısız olan öğrenci bir sonraki sınav döneminde yeniden sınava başvurur ve başarısız olduğu bölümden sınava tabii tutulur. Başvuru yapmayan veya sınava girmeyen öğrenci yeterlik sınavından ikinci kez başarısız sayılır. İkinci kez başarısız olan öğrencinin ilgili program ile ilişkisi kesilir.
- (16) Sınav evrakları yeterlik sözlü sınavını takip eden 3 (üç) gün içinde anabilim/anasanat dalı tarafından, tutanakla ilgili enstitüye iletilir.
- (17) Sınavlar ilgili EYK tarafından belirlenen tarihler içerisinde doktora/sanatta yeterlik komitesinin ilan ettiği tarih ve yerde yapılır.
- (18) Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Önerisi Savunması**

**MADDE 31-(1)** Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç 6 (altı) ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak savunma tarihinden on beş gün önce tez izleme komitesine sunar ve tüm üyelerinin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için öğrenciye bir ay süre verilir ve öğrenci yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen 3 (üç) iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) İkinci kez tez önerisi savunmasına girecek öğrenci, tez önerisinden başarısız olduğu tarihten itibaren, programa aynı danışmanla devam etmek isterse 3 (üç) ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştirmek isterse 6 (altı) ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Danışmanın ve tez konusunun değişmesi durumunda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(4) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez önerisi savunmasından başarısız sayılır.

(5) Bir öğrenci en fazla iki kez tez önerisi savunmasına girebilir. Tez öneri aşamasında iki defa başarısız bulunan öğrencinin ilişiği kesilir.

(6) Tez öneri savunmasından başarılı olan öğrenci tez konusunu değiştirmesi durumunda, tez konusunun EYK kararı ile değişmesinden itibaren aynı danışman ile 3 (üç) ay içinde, tez konusu ile birlikte danışmanını da değiştirmesi durumunda ise 6 (altı) ay içinde yeniden tez öneri savunmasına alınır. Bu sürelerde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez önerisi savunmasından başarısız sayılır.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez İzleme Raporu**

**MADDE 32-**(1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanmak zorundadır.

(2) Tez izleme komite toplantılarını, tez danışmanı organize eder.

(3) Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu tüm üyelerin hazır bulunduğu tez izleme komitesi toplantılarında sözlü olarak savunur. Bu raporda o tarihe kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilerek, değerlendirme raporu, bir tutanakla anabilim/ anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitü müdürlüğüne 3 (üç) iş günü içinde iletilir.

(4) Süresi içerisinde bir tutanakla tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunmayan veya değerlendirme raporu enstitüye iletilmeyen öğrenci, tez izleme raporundan başarısız sayılır. Tez izleme ara rapor dönemini kapsayan süre boyunca sağlık raporu olan öğrenci ilgili rapor döneminde tez izleme raporundan muaf tutulmak için mazeretin oluştuğu tarihten itibaren 15 (on beş gün) içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığına bir dilekçeyle başvurur. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla öğrenci ilgili dönem tez izleme raporundan muaf tutulabilir.

(5) Tez izleme raporundan üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan öğrencinin ilişiği kesilir.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Çalışmasının Teslimi ve Sonuçlandırılması**

**MADDE 33-** (1) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az 3 (üç) tez izleme raporunun sunulması ve başarılı bulunması gerekir.

(2) Öğrenci, tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini, tezden üretilmiş yayınlarını ve danışmanı tarafından tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte mezuniyet takviminde belirlenen süreler içerisinde ilgili enstitüye teslim eder.

(3) Enstitü, ilgili teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir.

(4) Tez jüri üyelerinin ilgili EYK tarafından belirlendiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içerisinde, öğrenci hazırlamış olduğu tezinin bir kopyasını jüri üyelerine tutanakla teslim eder. Tez savunma sınavı, tezin jüri üyelerine tesliminden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde enstitülerin uygun göreceği sınav salonlarında yapılır. Sınavın ne zaman yapılacağı, danışmanın önerisi gözetilerek ilgili enstitü müdürlüğüne belirlenir ve doktora tez jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir. Tez savunma sınav tarihi ve zamanı ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilerine ve alanın uzmanlarına dinleyici olarak katılabilmeleri için duyurulur. **(29.12.2021/12-15 gün ve sayılı Senato kararı ile değeriklik yapılmıştır.)**

(5) Tez ve tezden üretilen yayınlar, doktora tez jürisinin ilgili EYK tarafından belirlendiği tarihten itibaren en geç bir hafta içerisinde öğrenci tarafından jüri üyelerine tutanakla teslim edilir.

(6) Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve doktora tez jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez ilgili EYK'ye gönderilir.

(7) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden, tez ile birlikte sunulan yayınları ise tez çalışmasından üretilip üretilmediği açısından inceleyerek kişisel raporları hazırlar.

(8) Toplantının ilk bölümünde tezin bilimsel olarak savunmaya uygun olmadığına veya yayınların tez çalışmasından üretilmediğinin oyçokluğu/oybirliği ile tespiti durumunda öğrenci tez savunmasından başarısız sayılır ve tez savunma sınavına alınmaz. Bu durum ayrıntılı bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü müdürlüğüne iletilerek sınav sonlandırılır.

(9) Tezin bilimsel olarak savunmaya uygun bulunması ve yayınların tez çalışmasından üretildiğinin oy çokluğu/oy birliği ile tespiti durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınır ve tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşan ikinci bölüme geçilir.

(10) Tez sınavı en az 60 dakika olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Karar aşamasında öğrenci ve dinleyiciler sınav salonundan dışarı çıkarılır.

(11) Tez savunma sınavı bir ay içerisinde yapılmazsa, ilgili enstitünün onayı ile yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanır ve ilk 1 (bir) ayı takip eden 2 (iki) hafta içinde tez sınavı yapılır.

(12) Tez savunma sınavından sonra, jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyesi/üyeleri tarafından görüşleri içeren gerekçeli ayrıntılı bir rapor hazırlanır.

(13) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç 6 (altı) ay içinde gereğini yaparak danışmanı tarafından tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte enstitüye tekrar tezini teslim eder ve teslimden sonraki süreç izlenir.

(14) Jüri tarafından hazırlanan kişisel raporlar ve ortak tutanak, tez sınavını izleyen 3 (üç) iş günü içinde enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilgili enstitü müdürlüğüne iletilir.

(15) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Görev, Sorumluluklar ve Tanımlar**

#### **Enstitü Kurulu**

**MADDE 34-**(1) Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan ilgili kuruldur.

#### **Enstitü Yönetim Kurulu (EYK)**

**MADDE 35-** (1) Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından 3 (üç) yıl süreyle seçilen 3 (üç) öğretim üyesinden oluşan ilgili kuruldur.

#### **Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu**

**MADDE 36-** (1) Anabilim/anasanat dalı başkanı ve bilim veya sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu; anabilim/anasanat dalının, yalnız bir bilim veya sanat dalını kapsadığı durumlarda ise bütün öğretim üyelerinden ve doktora yapmış öğretim görevlilerinden oluşan kuruldur.

#### **Anabilim/Anasanat Dalı Koordinatörü**

**MADDE 37-** (1) Anabilim/anasanat dalı koordinatörü, anabilim/anasanat dalı başkanının ilgili anabilim/anasanat dalının tüm lisansüstü programlarına ait eğitim ve öğretim işlemlerinde yardımcı olmak üzere anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK'nin kararı ile atanır.

(2) Anabilim/anasanat dalı koordinatörünün görev süresi 3 (üç) yıldır. Anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile bu süre dolmadan değişiklik yapılabilir.

(3) Görev süresi dolan anabilim/anasanat dalı koordinatörü, anabilim/anasanat dalı başkanının

görüşü ve EYK kararı ile yeniden atanabilir.

### **Lisansüstü Program Yürütücüsü**

**MADDE 38-** (1) Birden fazla programı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından, koordinasyonu sağlamak için, 3 (üç) yıl süreyle, ilgili öğretim üyeleri arasından bir program yürütücüsü anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK'nin kararı ile görevlendirilebilir.

(2) Anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile bu süre dolmadan değişiklik yapılabilir.

(3) Görev süresi dolan lisansüstü program yürütücüsü, anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile yeniden atanabilir.

### **Yüksek lisans tez jürisi**

**MADDE 39-** (1) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK kararı ile belirlenir.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, öğrencinin tez danışmanı ile birlikte üniversite dışından bir ve aynı anabilim/anasanat dalı içinden bir olmak üzere 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur. Enstitü anabilim/anasanat dalı içinden belirlenecek tez jüri üyesi, tez çalışmasının gerekli kıldığı durumlarda danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı görüşü ve ilgili EYK'nin kararıyla diğer anabilim/anasanat dallarından da belirlenebilir.

(3) Ayrıca ikinci (eş) danışman varsa, oy hakkı olmaksızın yüksek lisans tez jürisinde yer alabilir.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Komitesi**

**MADDE 40-** (1) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından EYK kararıyla belirlenen, yeterlik sınavlarını düzenlemekten sorumlu komitedir.

(2) Komite beş öğretim üyesinden oluşur ve 3 (üç) yıl süreyle görev yapar.

(3) Görev süresi dolmadan komiteden ayrılan öğretim üyesinin yerine yeni bir öğretim üyesi, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve EYK'nin kararı ile kalan süreyi tamamlamak üzere atanır.

(4) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yürütecek sınav jürisini kurar.

### **Yeterlik Sınav Jürisi**

**MADDE 41-** (1) Yeterlik sınav jürisi, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yapmak ve değerlendirmek amacıyla kurulur.

(2) Yeterlik sınav jürisi en az ikisi diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik Sınav Jürisinde Üniversitenin diğer anabilim dallarından 1 (bir) öğretim üyesi yer alabilir. Yeterlik sınav jürileri enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye iletilir.

### **Tez İzleme Komitesi (TİK)**

**MADDE 42-** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili EYK kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve üniversite dışından birer üye yer alır. Enstitü anabilim/anasanat dalı içinden belirlenecek komite üyesi, tez çalışmanın gerekli kıldığı durumlarda danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı görüşü ve ilgili EYK'nin kararıyla diğer anabilim/anasanat dallarından da belirlenebilir.

(3) İkinci (eş) tez danışmanının atanması durumunda ikinci (eş) tez danışmanı dilerse üye haklarına sahip olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(4) Danışman gerekçeli önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK'nin kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

### **Doktora Tez Jürisi**

**MADDE 43-** (1) Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK kararı ile belirlenir.

(2) Doktora Tez Jürisi, 3 (üç)'ü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ile komite haricinde diğer yükseköğretim kurumlarından bir üye ve aynı anabilim/anasanat dalından bir üye olmak üzere, beş öğretim üyesinden oluşur. Enstitü anabilim/anasanat dalı içinden belirlenecek tez jüri üyesi, tez çalışmasının gerekli kıldığı durumlarda danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı görüşü ve ilgili EYK'nın kararıyla diğer anabilim/anasanat dallarından da belirlenebilir. EYK, ayrıca birisi Üniversite'den, diğeri ise farklı bir yükseköğretim kurumuna mensup öğretim üyelerinden olmak üzere en az iki yedek üye seçer.

(3) İkinci (eş) danışman varsa, oy hakkı olmaksızın doktora tez jürisinde yer alabilir.

(4) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak ilgili enstitü müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

### **Alan İçi-Dışı**

**MADDE 44-** (1) Öğrencinin mezun olduğu lisans programı veya yüksek lisans anabilim/anasanat dalı alan içini, bunların dışında kalan bütün programlar alan dışını ifade eder. Anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili programlar için alan içi ve alan dışı tanımları yeniden yapılabilir.

### **Derslerin Açılması ve Ders Sorumlulukları**

**MADDE 45-** (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları; anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili EYK'nın kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

(2) İlgili dersi verecek öğretim üyesinin bulunmaması durumunda; anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK'nın onayı ile üniversite dışında, doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlara veya özel yetenek gerektiren programlar için özel yeteneğini ispatlamış şahıslara lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

(3) Açılması kabul edilen her ders için asgari olarak yapılması gerekenler;

a) Yarıyıl sonu sınavları akademik takvimde belirlenen tarihlerde yapılır.

b) Öğretim elemanı yürüttüğü dersi fiili olarak işler.

c) Dersten sorumlu öğretim elemanı akademik yarıyıl sonunda derse ait ders dosyasını hazırlamakla sorumludur.

ç) Yıl içi değerlendirmelerin herhangi birine mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciler için "YTÜ Mazeretlerinin Kabulü ve Mazeret Sınavlarının Yapılış Esasları" uygulanır. Öğrenci tarafından mazeret dilekçesinin ve ekinde ilgili belgelerin anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunulması ve bu mazeretin kabul edilmesi gereklidir.

d) Dersin açılması için, derse kaydolan öğrenci sayısı en az 3 (üç) olmalıdır. Zorunluluk halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK kararıyla bu sayı yeniden belirlenebilir.

### **Danışman Öğretim Üyesinin Görev ve Sorumlulukları**

**MADDE 46-** (1) Tez danışmanı, öğrencisinin ilgi alanları ve becerileri doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesine katkıda bulunur ve güncel araştırma konularını dikkate alarak çalışma konusu seçiminde öğrencisini yönlendirir.

(2) Periyodik olarak öğrenci ile bir araya gelerek çalışmanın durumunu ve elde edilen sonuçları değerlendirir, araştırmanın hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirler ve tezin düzenli olarak yazılmasını denetler.

(3) Doktora programlarında öğrencinin TİK toplantılarını organize eder.

## Ulusal Kredi Sistemi

**MADDE 47-** (1) Derslerin ulusal kredisi, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması veya laboratuvar saatinin yarısının toplamı olacak şekilde belirlenir.

## Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)

**MADDE 48-** (1) Diploma eki olarak AKTS kredi sistemi geçerlidir.

(2) Derslerin AKTS kredileri anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili Enstitü Kurulu kararıyla kesinleşir.

## Ölçme ve Değerlendirme

**MADDE 49-** (1) Başarı değerlendirmesi ile ilgili hususlar;

- Bir öğrencinin bir dersten sağlayacağı başarının değerlendirilmesinde, o derse ait yarıyıl içi çalışmalarında sağladığı 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl içi notu ve 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl sonu sınav notu dikkate alınır.
- Başarının ölçülmesinde yarıyıl sonunda dersin bütünüyle ilgili bir sınav yapılır. İlgili dersin öğretim üyesince, ilk derste, ders değerlendirme sistemiyle ilgili bilgilendirme yapılır. Dersler için toplamı %100 olmak üzere, yarıyıl içi notunun %40-%60'ı ve yarıyıl sonu sınav notunun %60-%40'ı dikkate alınarak ders başarı notu hesaplanır.
- Yarıyıl içi değerlendirmelerde öğrenciler, ara sınava ve yarıyıl içi çalışmalarına (dersin niteliğine göre eskiz/proje/performans/ödev vb. veya ikinci bir ara sınav) tabi tutulurlar. Ancak, özel yetenek sınavı ile lisans programına öğrenci alan lisansüstü programlarında yarıyıl içi notu, öğretim elemanının takdirine göre, en az iki proje/performans ve en az 3 (üç) ödev/eskiz çalışmaları ile hesaplanır.
- Proje ve seminer türündeki dersler için yarıyıl içi sınavı yapılması zorunlu değildir. Yarıyıl sonu sınavı ise çalışmanın türüne bağlı olarak yazılı sınav, mülakat ve benzeri şekilde olabilir.
- Devam koşulunu sağlamayan öğrencilerin başarı notu F0'dır.
- Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersin yarıyıl sonu sınavına katılması zorunludur. Aksi takdirde, öğrencinin başarı notu FF'tir. Harfli başarı notları ve karşılık gelen başarı katsayıları aşağıdaki şekildedir.

Yüksek Lisans	Doktora	Harf Başarı Notu	Yüzlük Başarı Notu	Dörtlük Başarı Notu
Başarılı	Başarılı	AA	90-100	4.00
		BA	80-89	3.50
		BB	70-79	3.00
Başarısız	Başarısız	CB	60-69	2.50
		CC	50-59	2.00
		DC	40-49	1.50
		DD	30-39	1.00
		FD	20-29	0.50
		FF	00-19	0.00
		F0	Devamsız	0.00
Geçti/Yeterli		G	Uzmanlık alan derslerinde başarılı Doktora/Sanatta yeterlik sınavında başarılı	-
Kaldı/Yetersiz		K	Uzmanlık alan derslerinde başarısız Doktora/Sanatta yeterlik sınavında başarısız	-
Muaf		M	Daha önce alınmış olan ve/veya denklikleri kabul	-

		edilerek EYK kararları ile muaf olunan	
Eksik	E	Dersi veren öğretim elemanının kabul edilebilecek geçerli bir nedenle ders başarı notunu girememesi*.	-
Teze Devam Başarılı	TD	Tez derslerinde başarılı	-
Teze Devam Başarısız	TDZ	Tez derslerine devam eden başarısız	-
Teze Devamsız Başarısız	TZZ	Tez derslerinde devamsız başarısız	-

\* Akademik takvimde ilan edilen yarıyıl sonu sınavlarının bitiminden sonraki on beş iş günü içerisinde E notu ilgili nota çevrilir. Bu süre sonunda işlenmeyen notlar uzmanlık alan derslerinde K, tez derslerinde TDZ ve diğer dersler için FF olarak işlenir.

(3) Bir dersten başarılı sayılabilmek için başarı notunun; yüksek lisans programlarında en az CB (2.50), doktora/sanatta yeterlik programlarında ise en az BB (3.00) olması gerekir.

(4) AGNO, başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değerdir. Sonuç, tam sayıdan sonraki üçüncü hane yuvarlatılarak iki hane ile belirtilir.

(5) AGNO öğrencinin başarılı olduğu tüm dersler dikkate alınarak hesaplanır. Alınan tüm dersler öğrenci not çizelgesinde bulunur.

(6) Öğrenciler, AGNO'larını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersi en fazla iki defa alabilir. Ders başarı notu AA olan dersler yeniden alınmaz. Tekrarlanan derste önceki not ne olursa olsun, alınan son not geçerlidir.

### İzin ve Hakların Saklı Tutulması

**MADDE 50-** (1) Öğrenciye, EYK kararı ve Yükseköğretim Kurulunca belirtilen haklı ve geçerli nedenlerle bir defada en çok bir yarıyıl süre ile (askerlik durumunda askerlik süresince) izin verilebilir. İzinli sayılan öğrenci öğrenime devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(2) Hastalık, doğum ve askerlik nedenlerinden birinden dolayı yarıyıl süresi içinde izin verilebilir. Bu gibi durumlarda öğrencinin, mazeretini gerekli belgelerle kanıtlanması zorunludur. Yarıyıl içinde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından başlayarak izinli sayılır ve kayıtlı olduğu dersler silinir.

(3) Ekonomik nedenlerle veya ilgili EYK tarafından kabul edilecek başka nedenlerle izin, ancak yarıyıl başında verilebilir. Böyle bir durumda izin için başvurunun, nedenlerinin açıklanması ve belgelenmesiyle birlikte, ders kayıt süresince yapılması zorunludur.

(4) Hastalık, doğum ve askerlik nedenlerinden dolayı izinli sayılan öğrencinin, izin süresinin bitimi ile öğrencinin kaydı aktif edilir. İzin süresinin bitiminden önce öğrenimine devam etmek isteyen öğrenci bir dilekçe ile başvurması halinde EYK karar verir.

(5) Bir öğrenciye, öğrenim süresince toplam olarak en çok iki yarıyıl izin verilebilir. Ancak, izne gerekçe olan nedenlerin sürmesi durumunda, ilgili EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun onayı ile izin iki yarıyıl daha uzatılabilir.

(6) İlgili dönemde izinli sayılmak isteyen öğrenci, mazeretini oluşturan koşulun gerçekleştiği tarihten itibaren 15 (onbeş gün) içinde, belgeleriyle birlikte izinli sayılma talebini belirten bir dilekçeyle enstitüye iletmek üzere ilgili anabilim/anasanat dalına başvurur.

### Seminer

**MADDE 51-** (1) Seminer dersi uygulamalı ve kredisiz olup, (0, 2, 0) saat / hafta olarak yapılır. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Seminer dersine en erken ikinci yarıyıl kaydolunabilir.



- (3) Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.
- (4) Seminer yürütücüsü, yarıyılın ilk haftalarında, bildiri, makale, yüksek lisans ya da doktora tezinin düzeni, yazımı ve topluluk önünde sunulması gibi konularda öğrencilere bilgi verir.
- (5) Seminer dersine kayıtlı bir öğrenci, seminer yürütücüsü tarafından belirlenen bir ya da birkaç güncel konuda seminer hazırlar. Ancak tez danışmanı atanan öğrenciler için seminer konusu tez danışmanı tarafından belirlenebilir.
- (6) Seminer dersi, ilgili anabilim dalından alınmak zorunda olup ders başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi**

- MADDE 52-** (1) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi kredili olup, (2, 0, 0) saat / hafta olarak yapılır. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.
- (2) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.
  - (3) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi bilimsel araştırmaların süreç ve teknikleri, bilimsel çalışmalarda uyulması gereken etik konularını kapsar.
  - (4) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Dönem Projesi**

- MADDE 53-** (1) Dönem projesi, ilgili EYK tarafından belirlenen Dönem Projesi Uygulama Esaslarına göre yürütülür.
- (2) Dönem projesi dersi yarıyıl dışı açılmaz.

### **Uzmanlık Alan Dersi ve Tez Yükü**

- MADDE 54-** (1) Uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri tez aşamasındaki tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için danışmanları tarafından açılan derslerdir. Danışman, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için biri yüksek lisans uzmanlık alan dersi ve diğeri doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersi olmak üzere iki ayrı uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersi açar. Bir danışman farklı enstitülerde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl bir yüksek lisans ve bir doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz. Aynı dönemde farklı dillerde yürütülen lisansüstü programlarda kayıtlı öğrencilere danışmanlık yapan öğretim elemanlarının uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri ile ilgili karar, EYK tarafından alınır.
- (2) Tez danışmanı atanan ve derslerini tamamlayan tezli yüksek lisans öğrencileri ve tez öneri aşamasını başarmış doktora öğrencileri danışmanı tarafından açılan lisansüstü tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır. Bu dersler yıl boyunca ve akademik yarıyıllardan bağımsız olarak danışmanlığı devam eden öğrencinin azami öğrenim süresi boyunca devam eder.
  - (3) Tez çalışmasının eş danışmanla birlikte yürütüldüğü durumlarda, uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri danışman tarafından açılır.
  - (4) Uzmanlık alan dersleri dönem sonunda Geçti/Yeterli ya da Kaldı/Yetersiz şeklinde değerlendirilir.
  - (5) Lisansüstü tez dersleri dönem sonunda Teze Devam Başarılı (TD)/Teze Devam Başarısız (TDZ)/Teze Devamsız Başarısız (TZZ) şeklinde değerlendirilir.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Diğer Hükümler**

**MADDE 55-** (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(2) Diğer kurum ya da kuruluşlarla yapılan ikili anlaşmalarla lisansüstü çalışmalar/ortak programlar yürütülebilir. Bu programlarda ikili anlaşma hususları dikkate alınarak ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

#### **Esaslarda Hüküm Bulunmayan Haller**

**MADDE 56-** (1) Bu esaslarda hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat ve EYK kararları uygulanır.

#### **Geçici Maddeler**

**MADDE 57-** (1) 03.11.2016 tarih ve 2016/04-07 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin kabul edildiği tarihten önce herhangi bir lisansüstü programına kayıt yaptırmış öğrencilere, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 21.12.2016 tarihinden itibaren, ilgili lisansüstü programı için, bir kereye mahsus olmak üzere, tanımlı azami süre kadar ek süre verilir.

#### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1 –** (1) 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(2) 2016-2017 Bahar yarıyılı öncesinde kayıt yaptırmış öğrenciler Seminer, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabidirler. Ancak, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ve Seminer derslerini almış olan ilgili dönem doktora öğrencileri ders yükü konusunda yürürlükteki senato esaslarına da tabi olabilirler.

(3) Öğrenciler, mezuniyet yayın şartı hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabidirler.

#### **Yürürlükten kaldırılan esaslar**

**MADDE 58-** (1) 28.06.2018 tarih ve 2018/04-44 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Senato Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 59-** (1) Bu Senato Esasları kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 60-** (1) Bu Senato Esasları Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.